

Warszawa, 8 kwietnia 2010r.

12 kwietnia w Sali Kameralnej Filharmonii Narodowej w Warszawie rozpoczną się eliminacje do XVI edycji Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina.

Przesłuchania będą trwać do 24 kwietnia w godzinach: 10:00 - 14:00 oraz 16:00 - 20:00.

W tym roku do udziału w konkursie zgłosiły się 353 osoby. Po przesłuchaniach przez Komisję złożoną z wybitnych polskich pianistów pod przewodnictwem prof. Andrzeja Jasińskiego wyłoniono 160 osób. Decyzją Dyrektora Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, Andrzeja Sułka w eliminacjach weźmie udział 209 uczestników.

W tegorocznych Eliminacjach Polskę reprezentować będzie 25 osób. Najmłodszy uczestnik ma zaledwie 17 lat.

Pianistów oceniać będzie międzynarodowe Jury pod przewodnictwem prof. Andrzeja Jasińskiego. W Jury zasiądą:

- Ludmil Angelov - Bułgaria
- Akiko Ebi - Japonia
- Bernd Goetzke - Niemcy
- Adam Harasiewicz - Polska
- Krzysztof Jabłoński - Polska
- Kevin Kenner - USA
- Ivan Klansky - Czechy
- Alberto Nose - Włochy
- Piotr Paleczny - Polska
- Boris Petrushansky - Rosja
- Jerome Rose - USA
- Marta Sosińska-Janczewska - Polska
- Wojciech Świtata - Polska
- Dina Yoffe - Izrael

Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina jest jednym z najstarszych konkursów muzycznych na świecie, konkursem o wielkim prestiżu i światowym rozgłosie.

W ciągu osiemdziesięciu lat istnienia ewoluował i przeobrażał się, zmieniał i doskonalił swą formę, stworzył własną bogatą tradycję. Inicjatorem Konkursów Pianistycznych imienia Fryderyka Chopina był prof. Jerzy Żurawlew (1887-1980),

wybitny
i kompozytor.

polski

pianista,

pedagog

Pierwszy Konkurs Chopinowski odbył się w dniach 23-30 stycznia 1927 roku w udostępnionej na ten cel sali Filharmonii Warszawskiej. Tutaj też, co pięć lat - zgodnie z założeniami organizatorów - odbywały się następne Konkursy: w 1932 i 1937 roku. II wojna światowa uniemożliwiła zorganizowanie Konkursu w 1942 r. Realne stało się to dopiero kilka lat po wojnie. Pierwszy powojenny a IV z kolei Międzynarodowy Konkurs Chopinowski przeprowadzono w 1949 roku w ocalałej sali budynku "Roma" przy ul. Nowogrodzkiej, tymczasowej siedzibie Filharmonii i Opery Warszawskiej. Konkurs ten stał się punktem kulminacyjnym obchodów Roku Chopinowskiego, roku 100 rocznicy śmierci wielkiego kompozytora. Następny Konkurs odbył się sześć lat później, w 1955 roku. To roczne opóźnienie w dochowaniu tradycji pięcioletnich edycji, spowodowane było odbudową Filharmonii Warszawskiej, awansowanej wkrótce do rangi instytucji narodowej. Od 1955 r. Międzynarodowe Konkursy Pianistyczne im. Fryderyka Chopina odbywają się w Filharmonii Narodowej, bez zakłóceń co pięć lat.

Konkursy przedwojenne oraz z lat 1955, 1960, 1965 odbywały się zimą, blisko daty przyjmowanej za rocznicę urodzin Fryderyka Chopina, 22 lutego. Jednak ze względu na dużą liczbę zachorowań w tym czasie, zarówno jurorów jak i uczestników, termin zmieniono

i przeniesiono na październik, miesiąc w którym przypada rocznica śmierci kompozytora. Organizację trzech pierwszych konkursów przedwojennych powierzono Warszawskiemu Towarzystwu Muzycznemu, przy którym mieściła się Wyższa Szkoła Muzyczna im. Fryderyka Chopina. Edycje - czwarta i piąta odbywały się w ramach obchodów Roku Chopinowskiego w latach 1949 i 1955, przeprowadzonych przez Komitety Wykonawcze, powołane przez Ministra Kultury i Sztuki. W latach 1960 - 2005 organizatorem konkursu było Towarzystwo im. Fryderyka Chopina.

Kolejne edycje realizowane są przez Narodowy Instytut Fryderyka Chopina, który prowadzi stały sekretariat Konkursu, współpracuje z różnymi organizacjami krajowymi i zagranicznymi, dokumentuje i przechowuje wszelkie materiały związane z kolejnymi edycjami.

Od 1957 roku Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina należy do Światowej Federacji Międzynarodowych Konkursów Muzycznych z siedzibą w Genewie, której jest współzałożycielem.

Po skromnych początkach w 1927 r., kiedy to do konkursu przystąpiło 26 pianistów z ośmiu krajów, impreza z biegiem lat rozrosła się, przyciągała coraz większą liczbę uczestników. Rekord zanotowano podczas XV Konkursu w 2005 r. kiedy zgłosiło się 350 kandydatów, a ostatecznie wystąpiło 257.

Wiek uczestników na ogół wahał się od 18 do 29 lat, choć w poszczególnych konkursach istniały pod tym względem różnice, bowiem zasady dotyczące wieku uczestników zmieniały się. Uwzględniając wszystkie dotychczasowe konkursy najmłodszy uczestnik miał 16 lat, najstarszy 32.

Tytuł laureata Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego ułatwia karierę artystyczną pianisty, toruje mu drogę do najstojniejszych sal koncertowych. W polskich Konkursach Chopinowskich zdobywali sławę tacy uznani dziś pianiści jak: Lew Oborin, Stanisław Szpinalski, Aleksander Uniński, Jakov Zak, Witold Małcużyński, Jan Ekier, Halina Czerny Stefańska, Bella Davidovich, Barbara Hesse-Bukowska, Adam Harasiewicz, Vladimir Ashkenazy, Fou Ts'ong, Lidia Grychtołówna, Maurizio Pollini, Martha Argerich, Garrick Ohlsson, Piotr Paleczny, Eugene Indjic, Krystian Zimerman, Dang Thai Son, Stanisław Bunin, Kevin Kenner, Alexei Sultanov, Yundi Li, Rafał Blechacz.

Jury Konkursu ocenia interpretacje uczestników na podstawie wcześniej opracowanego Regulaminu.

Podczas I Konkursu Chopinowskiego jury składało się wyłącznie z przedstawicieli polskiego środowiska muzycznego. Przy organizowaniu następných Konkursów do zespołu oceniającego zapraszano najwybitniejszych, muzyków, pianistów, z kraju i zagranicy. Przypomnieć należy niektóre, legendarne już dziś nazwiska: Henryk Melcer, Jerzy Żurawlew, Magda Tagliaferro, Marguerite Long, Wilhelm Backhaus, Stefan Askenase, Witold Lutosławski, Nadia Boulanger, Arturo Benedetti-Michelangeli. W pracach jury uczestniczyli też laureaci wcześniejszych Konkursów, m. in: Jan Ekier, Lew Oborin, Witold Małcużyński, Halina Czerny - Stefańska, Martha Argerich.

Przewodniczącymi jury byli wybitni i wielce zasłużeni dla kultury polskiej muzyki, pianiści, znawcy wykonawstwa chopinowskiego. W 1927 roku funkcję tę pełnił Witold Maliszewski (kompozytor, dyrektor Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego i Wyższej Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie), w kolejnych dwóch Konkursach - Adam Wieniawski (kompozytor, dyrygent, dyrektor Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego, prezes Stowarzyszenia Kompozytorów Polskich), w następnych czterech (1949, 1955, 1960, 1965) Zbigniew Drzewiecki (pianista pedagog, rektor wyższych szkół muzycznych w Krakowie i Warszawie). Jury VIII i IX Konkursu przewodniczył Kazimierz Sikorski (kompozytor, pedagog, teoretyk muzyki, rektor Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Warszawie), a X w 1980 r., Kazimierz Kord (dyrygent, dyrektor i kierownik artystyczny Filharmonii Narodowej). Pracami jury w latach 1985, 1990, 1995 kierował Jan Ekier (pianista, pedagog, kompozytor, kierownik katedry fortepianu w Akademii Muzycznej w Warszawie, redaktor naczelny Wydania Narodowego Dzieł Wszystkich Fryderyka Chopina). W latach 2000 - 2010 funkcję przewodniczącego objął prof. Andrzej Jasiński (pianista i pedagog, wieloletni kierownik Katedry Fortepianu Akademii Muzycznej w Katowicach).

Międzynarodowy Konkurs Chopinowski jest jednym z nielicznych monograficznych konkursów pianistycznych na świecie, pozostaje niezmiennie poświęcony wykonawstwu muzyki jednego kompozytora. Należy zwrócić uwagę na fakt, że pozwala to nie tylko śledzić grę i oceniać kwalifikacje uczestników, nie tylko otrzymywać informacje o aktualnym poziomie pianistyki w ogóle, a chopinistyki w szczególności, ale daje też możliwość zaobserwowania zmieniającego się stosunku do samych dzieł chopinowskich, do poszczególnych form muzycznych.

Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina jest imprezą wieloetapową, trwającą, w zależności od liczby kandydatów od kilkunastu dni do ponad trzech tygodni. Pierwszy wprawdzie trwał tylko osiem dni, ale IV i V prawie miesiąc.

Konkursy przedwojenne były dwuetapowe, IV, V, VI, VIII - trzyetapowe, VII, IX i następne - czteroetapowe, przy czym ostatni etap jest finałem Konkursu. Przesłuchania są jawne, jedynie w 1949 r. Jury odgródzone od uczestników zastoną, nie widziało występujących i nie znało ich nazwisk. Jawny był dopiero etap trzeci.

Przez programy konkursowe przewinęła się większość gatunków muzycznych jakie stworzył Chopin - utworów zarówno z okresu młodzieńczego, jak i dojrzałego. Wymagany repertuar ulega jednak modyfikacjom. W I Konkursie kandydaci wykonywali po dwa dowolnie wybrane spośród wyszczególnionych w regulaminie nokturnów, dwie z podanych etiud, dwa preludia, *Poloneza fis-moll* pp. 44, jedną dowolnie wybraną balladę, dwa spośród wyznaczonych mazurków. W drugim etapie należało wykonać I i II lub II i III część z wybranego koncertu. W II Konkursie do repertuaru weszły takie utwory jak: *Polonez As-dur* op. 53, scherza, *Fantazja f-moll* op. 49 oraz sonaty. Następny Konkurs różnił się nieznacznie od poprzedniego. Lista utworów podanych w regulaminie rozszerzyła się o *Poloneza-Fantazję As-dur* op. 61. W 1949 roku w programie pojawiła się *Barkarola Fis-dur* op. 60, a w 1955 r. [Berceuse Des-dur](#) op. 57 lub [Tarantela As-dur](#) op. 43. W trzecim etapie obowiązywały już wszystkie części jednego z koncertów. Komisja regulaminowa VII Konkursu wprowadziła do grupy polonezów [Andante spianato i Wielkiego Poloneza Es-dur](#) op. 22 w wersji solowej. W IX Konkursie uczestnicy, po raz pierwszy wykonywali jedno z dwóch impromptu: [Fis-dur](#) op. 36 lub [Ges-dur](#) op. 51. Regulamin XIII Konkursu przynosi, obok stale powtarzających się kompozycji, nowe gatunki: rondo op. 1, 5 i 16 oraz utwory na fortepian i orkiestrę: [Wariacje B-dur](#) op. 2, [Fantazję A-dur](#) op. 13 i [Rondo à la Krakowiak](#) op. 14. Te orkiestrowe kompozycje wraz z jednym do wyboru koncertem stanowiły finał programu. W XIV Konkursie w II etapie m.in. obowiązywał walc, w finale zrezygnowano z Fantazji i Krakowiaka. Następne edycje pozwalają uczestnikom na większą dowolność. Obok obowiązkowych form muzycznych trwających ok. 20 minut pianista dobiera sobie z podanej listy inne utwory, tak żeby cały recital trwał 40 - 50 minut. W regulaminie XVI Konkursu w 2010 r. na liście utworów po raz pierwszy pojawiła się [Sonata c-moll](#) op. 4, obok tradycyjnie obecnych moll programie *Sonaty b-moll* op. 35 i [h-moll](#) op. 58.

O sposobie przyznawania nagród i wyróżnień decydują organizatorzy Konkursu, którzy ustalają ich wysokość i liczbę. W historii czterech pierwszych Konkursów fundatorami nagród były różne osoby publiczne, instytucje państwowe i organizacje społeczne. Od 1955 do 2000 roku fundusze na ten cel przeznaczowało Ministerstwo Kultury i Sztuki, od 2005 Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W kolejnych edycjach Konkursu organizatorzy powracają do tradycji przedwojennej i proponują urzędowi, instytucjom państwowym i społecznym przyznanie nagród i wyróżnień. Efektem tego jest pozyskanie funduszy od: Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Spraw Zagranicznych, Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, Prezydenta Miasta St. Warszawy. Stałe nagrody przyznają także: od początku istnienia Konkursu Polskie Radio (za najlepsze wykonanie mazurków), od 1960 roku Towarzystwo im. Fryderyka Chopina w Warszawie (za najlepszą interpretację poloneza), od 1980 roku Filharmonia Narodowa (za najlepiej wykonany koncert).

Obok nagród regulaminowych, które przyznaje jury Konkursu, istnieje tradycja przyznawania tzw. nagród pozaregulaminowych. Nagrody pieniężne i rzeczowe fundowane i przekazywane są przez osoby prywatne, krajowe i zagraniczne instytucje i stowarzyszenia.

W roku 2010 Narodowy Instytut Fryderyka Chopina, po raz pierwszy występujący w roli podmiotu organizującego Konkurs Chopinowski za swój szczególny cel przyjął otoczenie laureatów wyjątkowym programem menedżerskim. Laureata pierwszej nagrody, co jest ewenementem w historii Konkursu, czekają występy z Filharmonikami Nowojorskimi w Warszawie i w ramach sezonu Lincoln Center w Nowym Jorku, z Orkiestrą NHK oraz w serii prestiżowych recitali pianistycznych na South Bank w Londynie. Cały Konkurs Chopinowski będzie rejestrowany i wydany w postaci Kroniki na tradycyjnych płytach CD, ale także dostępny za pomocą transmisji i retransmisji internetowych, co niewątpliwie przyczyni się do ogólnościowej promocji uczestników Konkursu oraz samej imprezy.

Konkursom Chopinowskim towarzyszą liczne imprezy: koncerty okolicznościowe, przedstawienia operowe lub baletowe, spotkania i panele dyskusyjne, wreszcie wystawy. Wystawy okolicznościowe od dziesiątków lat nierozdzielnie łączą się z główną imprezą. Tradycję organizowania wystaw zapoczątkowano w 1932 roku, podczas II Konkursu, kiedy to w nowo zbudowanym gmachu Muzeum Narodowego miała miejsce prezentacja dokumentów i pamiątek związanych z postacią i dziełem Fryderyka Chopina. W historii Konkursów powojennych do chwili obecnej zorganizowano 30 różnych ekspozycji, spośród których przypomnijmy: IV Konkurs (1949) wystawa chopinowska w Muzeum Narodowym, VI Konkurs (1960) wystawa plakatu chopinowskiego oraz płyt z muzyką Chopina od najstarszych nagranych przez I. J. Paderewskiego, S. Rachmaninowa, po nowe płyty długogrające z Małcużyńskim (Muzeum Narodowe, TiFC, Instytut Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteka Narodowa), VII Konkurs (1965) wystawa poświęcona Wydaniu Narodowemu Dzieł Chopina, VIII Konkurs (1970) "Fryderyk

Chopin wczoraj i dziś", IX Konkurs (1975) "Portrety Fryderyka Chopina", X Konkurs (1980) "Bliskie naszemu sercu pamiątki chopinowskie", XI Konkurs (1985) "Kolekcje chopinowskie", XII Konkurs (1990) "Podróż romantyczna Fryderyka Chopina i George Sand na Majorkę, XIII Konkurs (1995) "Chopin i Liszt", XIV Konkurs (2000) "Chopin daleko rozstawił swe imię", XV Konkurs (2005) "Fryderyk Chopin i Bracia Kolbergowie na tle epoki".

W tym roku szczególną oprawę dla Konkursu stanowić będą działania nowootwartego Muzeum Fryderyka Chopina i Domu Urodzenia Kompozytora w Żelazowej Woli.

Więcej informacji:

Biuro Prasowe Chopin 2010

e-mail: pressoffice@chopin2010.pl

tel. (22) 44 16 101/102

www.nifc.pl, www.chopin2010.pl